

OPPLÆRINGSPLAN

FOR

SERTIFISERT SIKKERHETSOPPLÆRING

i hht.

Forskrift om bruk av arbeidsutstyr

Best. Nr. 555

Fastsatt 26. juni 1998.

Modul 4.2

Løfte- og stablevogn for gods Truck

Praktisk kjøreopplæring

14 timer ved sertifisert opplæringsvirksomhet
eller

20 timer ved bedriftsopplæring.

Utarbeidet av

Samordningsrådet for kran, truck og masseforflyttingsmaskiner
etter mandat fra

Direktoratet for arbeidstilsynet

Forord

Sertifisert sikkerhetsopplæring er en opplæring som kreves for førere av arbeidsutstyr som er beskrevet i Forskrift om bruk av arbeidsutstyr - Best.nr. 555 – fastsatt 26. juni 1998.

Denne opplæringsplanen gjelder opplæringsmodul 4.2 i hht. illustrasjonen nedenfor.

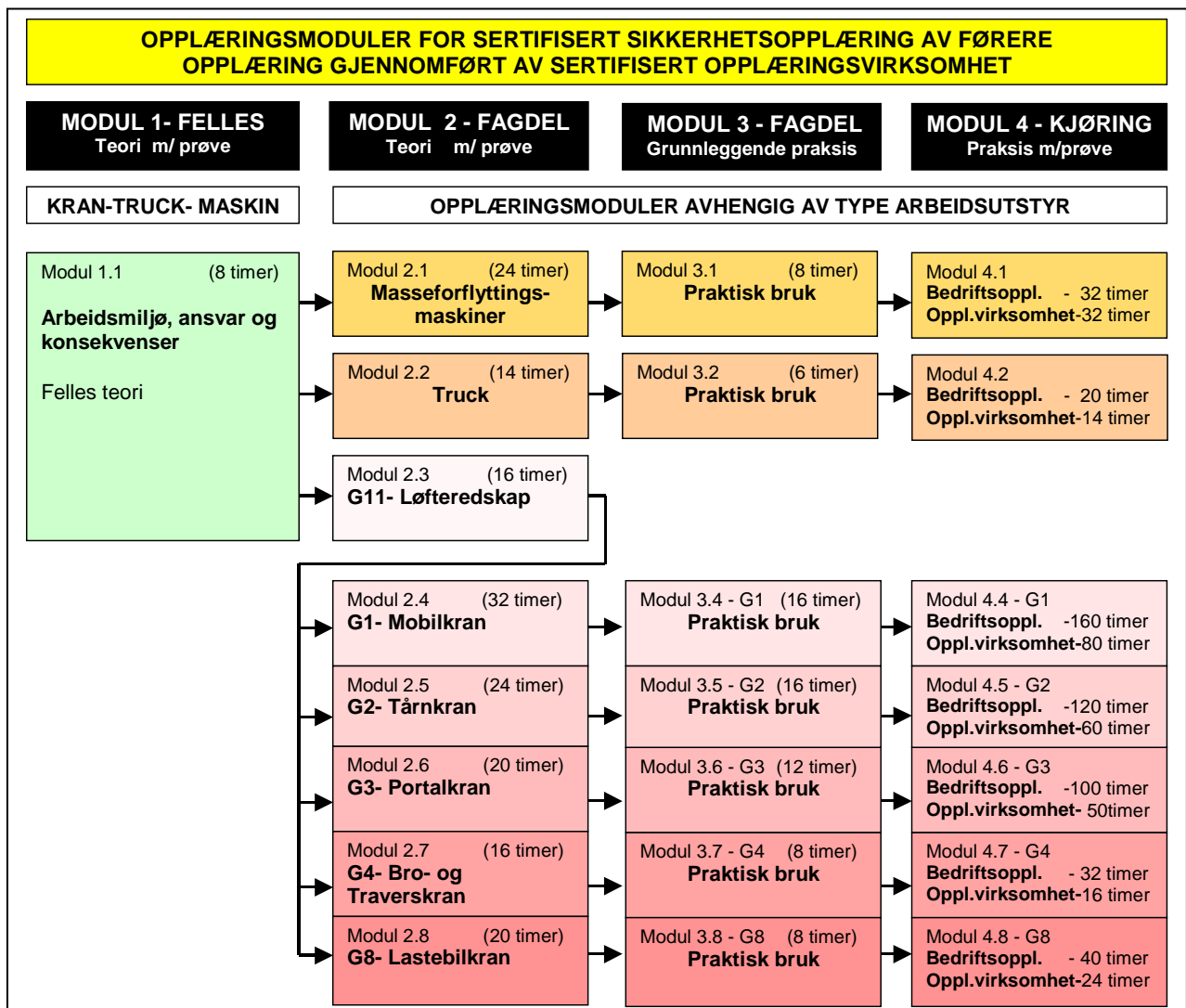
Opplæringsplanen skal brukes av opplæringsvirksomheter som er sertifisert av sertifiseringsorgan utpekt av Direktoratet for Arbeidstilsynet, og opplæringen skal gjennomføres av den sertifiserte opplæringsvirksomheten .

Opplæringsplanen beskriver et minimum av de kunnskaper og ferdigheter som kreves for bruk av arbeidsutstyr i hht. forskriften. Forskriften forutsetter imidlertid at førere av ulike typer arbeidsutstyr i tillegg får spesialopplæring på det utstyret som til enhver tid benyttes.

Praktisk opplæring i Modul 4 gjennomføres av sertifisert opplæringsvirksomhet, eller i bedrift etter skriftlig avtale med sertifisert opplæringsvirksomhet.

Riktig bruk av truck har stor betydning for sikkerheten for fører og annet personell som deltar i arbeidsoperasjoner. Feilvurderinger kan få store konsekvenser og føre til alvorlige skader på truckførere, øvrig personell samt materiell og omgivelser. Positive holdninger til sikkerhet er derfor viktig under opplæringen.

Sertifisert sikkerhetsopplæring kan også inngå i videregående opplæring innen yrkesfaglige studieretninger i videregående skole når skolen er sertifisert.

Innholdsfortegnelse:

1. Generelt om opplæringen
2. Målsettinger
3. Emneliste
4. Arbeidsmåter
5. Vurdering
6. Hjelpemidler / undervisningsmateriell / utstyr
7. Praktisk opplæringsmodell for trucker med løftekapasitet over 10 000 kg.

Kapittel 1. Generelt om opplæringen

OPPLÆRINGSPLAN FOR TRUCKFØRERE

OPPLÆRINGENS VARIGHET:	14 timer praksisopplæring i opplæringsvirksomhet, eller 20 timer i bedrift. (Med undervisningstimer menes i denne sammenheng 45 min. undervisning).
OPPTAKSVILKÅR:	Skal ha gjennomført følgende moduler: Modul 1.1 (8 timer) Modul 2.2 (14 timer) Modul 3.2 (6 timer)
FORMÅL MED OPPLÆRINGEN:	<p>Hensikten med opplæringen er å gi truckførere allsidig praktisk opplæring og øvelse i sikker bruk av truck, slik at ulykker i forbindelse med bruken unngås.</p> <p>Opplæringen skal gi fører så gode kjøreferdigheter at vedkommende selvstendig på en sikker måte skal kunne gjennomføre oppdrag med truck.</p> <p>Truckfører må imidlertid gjennomføre typeopplæring på den trucken som til enhver tid benyttes i tillegg til sertifisert sikkerhetsopplæring.</p> <p>Opplæringen avsluttes med en praktisk prøve som innbefatter kontroll og bruk av aktuelle trucker.</p> <p>Bestått praktisk prøve på aktuelle trucker vil være grunnlag for utstedelse av kompetansebevis for fører av truck</p>
FAG- OG TIMEFORDELING:	Se kap. 3, emneliste Kandidater som har kompetansebevis for trucker med løftekapasitet t.o.m. 10 000 kg, kan gjennomføre praktisk kjøreopplæring i hht. kapittel 7 , for utstedelse av kompetansebevis for fører av trucker med løftekapasitet over 10 000 kg
KRAV TIL OPPLÆRINGSVIRKSOMHET:	Sertifisert opplæringsvirksomhet i hht. Forskrift om bruk av arbeidsutstyr

KRAV VEDR. BEDRIFTSOPPLÆRING: Det skal foreligge avtale mellom bedrift og Sertifisert Opplæringsvirksomhet.

Opplæringen skal følge fastsatte retningslinjer, og være beskrevet i bedriftens HMS system.

Kapittel 2. Målsettinger

HOVEDMÅL:

Etter gjennomført opplæring skal eleven gjennomføre en praktisk prøve, for å vise at vedkommende har tilegnet seg tilstrekkelige kjøreferdigheter til selvstendig å kunne gjennomføre varierte arbeidsoperasjoner med aktuelle trucker, på en sikker måte.

Opplæringsplanen beskriver et timeforbruk på Alt. I -14 timer / Alt. II - 20 timer. Dette timeantallet er satt ut fra tidligere erfaringer med nødvendig timeforbruk, for å tilegne seg de ferdighetsmålene som er beskrevet nedenfor.

Dersom en person oppnår disse ferdighetsmål ved forbruk av færre opplæringstimer, kan Sertifisert Opplæringsvirksomhet fremstille vedkommende til avsluttende praktisk prøve på et tidligere tidspunkt.

DELMÅL:

Opplært person skal:

1. Vise og forklare funksjon og virkemåte, samt kjenne til aktuelle truckers hovedkomponenter.
2. Vise og forklare daglig sikkerhetskontroll, samt kjenne til aktuelle truckers sikkerhetsutstyr – funksjon-og virkemåte.
3. Vise og forklare prosedyrer for start-og stopp, samt viktige kontrollpunkter på trucken før, under og etter bruk.
4. Vise og forklare riktig håndtering av paller, ruller, langgoods, og containere og andre aktuelle lastbærere
5. Vise og forklare truckens løftekapasitet og stabilitet.
6. Vise å forklare riktig framgangsmåte ved stabling og nedtaging av gods.
7. Forklare og gjøre rede for betydning av godshåndteringssymboler.
8. Vise og forklare grunnleggende signalisering.
9. Vise praktiske kjøreferdigheter under varierte kjøreforhold.
10. Vise praktisk kjøring med godshåndtering.

11. Vise og forklare sikkerhetsrutiner og faremomenter ved fylling av drivstoff og ved lading.
12. Vise og forklare riktig montering av tilleggsutstyr.
13. Vise og forklare riktig sikring av last.
14. Vise hvilken dokumentasjon som skal forefinnes for trucker med tilhørende tilleggsutstyr, og hvordan dokumentasjonen identifiseres med truck og tilleggsutstyr.
15. Kjenne til å kunne forklare bedriftens interne regler for HMS.

Kapittel 3. Emneliste

PRAKTISK KJØREOPPLÆRING PÅ TRUCK

Alt. I. 14 timer ved opplæringsvirksomhet

Alt. II 20 timer ved bedriftsopplæring m/fadder

Leksjon	Emne	Antall timer Alt. I/II	Merknader
1	Hovedkomponenter på aktuelle trucktyper med eventuelt tilleggsutstyr	1/1	På de trucktyper som skal benyttes under kjøreopplæringen, og som praktisk prøve skal avlegges på <ul style="list-style-type: none">Funksjon og virkemåte
2	Kontrollpunkter på aktuelle trucktyper	1/1	<ul style="list-style-type: none">Daglig kontroll før brukForklare og vite om de aktuelle kontrollpunkter iflg. kontrollrutine/skjemaForklare og vite hva som skal gjøres på vært pkt.Vise utfylling av kontrollskjema
3	Funksjonstest	1/1	Funksjonsprøving av: <ul style="list-style-type: none">LøftesystemetStyresystemetBremserParkering
4	Godshåndtering og kjøretrening: <ul style="list-style-type: none">varierte forholdvarierte last mht. form og vekt.Bruk av forskjellige lastbærereSikkerhetsregler for bruk i den enkelte virksomhet (HMS)	10/16	<ul style="list-style-type: none">Vurdering av kjøreområde og evt. hindringerLastens vektTruckens løftekapasitetStabilitetValg av riktig gaffelengde og riktig bruk og innstilling av gaffelarmen.Sikring av lastLasting og lossing-nedtaging-/stabling og sleping av tilhengere.Riktig behandling av lastbærereRiktig bruk av manøverspakerKjøring med flere bevegelser samtidig uten å miste kontroll på truck og last.Bedriftens interne sikkerhetsbestemmelser (HMS).
5	Eksamen	1/1	Praktisk prøve
	SUM	14/20	

Kapittel 4. Arbeidsmåter

Den praktiske kjøreopplæringen skal bygge videre på de generelle grunnprinsippene for praktisk bruk av trucker som vedkommende lærte i Modul 3.2.

Opplæringen må foregå på egnet område hvor den som gis opplæring kan drive ferdighetstrening og realistiske øvelser og utførelse av varierte arbeidsoppdrag med trucker.

Opplæringen må også innbefatte typeopplæring på den trucken deltaker gjennomfører opplæring på, dersom vedkommende skal avlegge avsluttende praktisk prøve på aktuell truck etter gjennomført opplæring.

I kurssammenheng skal det ikke være flere enn 3 deltakere pr. truck som da bytter på å kjøre og bistå som signalmann ved løft og godshåndtering. Dette er viktig da alle kursdeltakere må være engasjert i meningsfull opplæring hele tiden.

Ved bedriftsintern kjøreopplæring med fadder, må det være inngått særskilt avtale med sertifisert opplæringsvirksomhet, og opplæringen må gjennomføres i hht. fastsatte retningslinjer.

Fadder er ansvarlig for at opplæringsbok blir ført og attestert.

For kjøreopplæring i bedrift med fadder, og ved praksiskurs ved sertifisert opplæringsvirksomhet, er det viktig at sikkerheten hele tiden er ivaretatt.

Opplæringen skal være beskrevet i bedriftens / opplæringsvirksomhetens HMS system.

Kapittel 5. Vurdering

Etter avsluttet praktisk opplæring gjennomfører Sertifisert Opplæringsvirksomhet avsluttende praktisk prøve.

Opplæringsvirksomheten benytter egen instruktør / sensor til avsluttende eksamensprøve i praktisk bruk av truck.

Prøven skal sikre at den som har gjennomført opplæringen har tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter om følgende emner:

- Trucktyper og tilleggsutstyr
- Truckens konstruksjon og virkemåte
- Daglig kontroll
- Stabilitet
- Godshåndtering
- Bruks- og sikkerhetsbestemmelser

Det brukes karakterskala: **”Bestått” / ”Ikke bestått”**

Det skal benyttes sjekklister for praktisk prøve som er fastsatt av SGS – Samarbeidsgruppen av Sertifiseringsorgan, og prøven skal gjennomføres etter bestemte retningslinjer for prøveavleggelse.

Avsluttet opplæring skal dokumenteres av opplæringsvirksomhet, og kompetansebevis for fører av trucker, kan utstedes av et register som har avtale /kontrakt med sertifisert opplæringsvirksomhet.

Kapittel 6. Hjelpemidler / undervisningsmaterieell / utstyr.

Type utstyr	Beskrivelse av materieell / utstyr
ØVINGSOMRÅDE	<p>Øvingsområde bør være plassert slik at opplæringen kan gjennomføres usjenert av øvrig aktivitet.</p> <p>Området bør ha en slik karakter at varierte arbeidsoppdrag med truck kan gjennomføres</p>
TRUCKER	<p>Tilgang på aktuelle trucker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motvektstruck • Støttebenstruck • Skyvemasttruck • Plukktruck • Sidelaster • Svinggaffeltruck • Førerløftende stabler • Teleskopbomtruck
	<ul style="list-style-type: none"> • • • •
LASTBÆRERE/DIV. TRENINGS KOLLI OG ANNET UTSTYR	<p>Variert last i form og vekt for ferdighetstrening som eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paller med gods • Variert stykkgoods • Betongelementer • Div. typer lastestopper for sikring av last • Container for lasting/lossing • Farlig gods, faresedler •
INSTRUKTØRMATERIELL	<ul style="list-style-type: none"> • Opplæringsplan • Undervisningsplan • Leksjonsanvisninger • Verneutstyr

Kapittel 7. Praktisk opplæringsmodell for trucker med løftekapasitet over 10 000 kg

Praktisk opplæringsmodell for personer med kompetansebevis for trucker med løftekapasitet t.o.m. 10 000 kg og som ønsker kompetansebevis for trucker med løftekapasitet over 10 000 kg, gjelder flg:

- For å få kompetansebevis som truckfører i klasse T6, må vedkommende ha hatt kompetansebevis i klasse T5 i minst ett år, og praktisert truckkjøring i klasse T5 i sitt arbeid.
- For å få kompetansebevis som truckfører i klasse T7 og T8, må vedkommende ha hatt kompetansebevis i klasse T4 i minst ett år, og praktisert truckkjøring i klasse T4 i sitt arbeid.
- Inneha førerkort i klasse B (person-/varebil) gjelder alle 3 klasser.

Trucktype for opplæring	Leksjon nr. og timer i Modul 4.2 for klassene T6–T7–T8		Har kompetansebevis på klasse T 8 og trenger angitte timer for nedenstående underklasser.		
	Leksjon nr.	Antall timer	T8.1	T8.2	T8.4
T6 – T7 – T8	1	1/1	0,5/1	0,5/1	0,5/1
	2	1/1	0,5/1	0,5/1	0,5/1
	3	1/1	0	0	0
	4	6/10	3/5	3/5	3/5
	5	1/1	1/1	1/1	1/1
	SUM timer	10/14	5/9	5/9	5/9

Forklaring av T klasser

T6 = Sidelaster

T7 = Portaltruck

T8 = Motvektstrucker med gaffelarm

T8.1 = Motvektstruck med permanent containeråk

T8.2 = Motvektstruck med permanent tømmerklo

T8.4 = Motvektstruck med permanent teleskopisk bom